

**Решење о трошковима кривичног поступка
и промена овлашћеног тужиоца
- члан 197. став 1. и став 3. Законика о кривичном поступку
(„Службени гласник РС“, број 58/04 - 72/09 и 76/10)**

Када је окривљени ослобођен од оптужбе након измене правне квалификације кривичног дела и промене овлашћеног тужиоца, суд одлучује о обавези накнаде трошкова кривичног поступка сходно члану 197. став 1. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“, број 58/04 - 72/09 и 76/10) за период у ком је оптужбу заступао јавни тужилац и након његовог одустанка од оптужбе кривично гоњење преузео оштећени као тужилац, а сходно члану 197. став 3. истог Законика за период у ком је оптужбу оштећени заступао као приватни тужилац.

Из образложења:

„Републички јавни тужилац, поднео је захтев за заштиту законитости, против пресуде апелационог суда и правноснажних решења основног суда због повреде закона и то битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 2. у вези члана 197. став 1. и 3. ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд уважи захтев и делимично укине пресуду апелационог суда у односу на трошкове кривичног поступка, а у целости укине правноснажна решења основног суда и предмет врати апелационом суду на поновно одлучивање.

Одредбом члана 604. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 101/11), који се примењује од 01.10.2013. године (Закон о изменама и допунама Законика о кривичном поступку „Службени гласник РС“ број 121/12), предвиђено је да се законитост радњи предузетих пре почетка примене овог законика оцењује по одредбама Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ“ број 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“ број 58/04, 85/05 и др. закон, 115/05, 49/07, 122/08, 20/09 – др. закон, 72/09 и 76/10).

Врховни касациони суд је након одржане седнице већа нашао да је захтев за заштиту законитости основан. Наиме, из списка предмета произилази да је надлежни јавни тужилац подигао оптужницу против окривљеног стављајући му на терет извршење кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ које је извршено према оштећеном, и да је на главном претресу од 19.09.2011. године дао изјаву да одустаје од кривичног гоњења против окривљеног за наведено кривично дело, јер је нашао да се у радњама окривљеног стичу битни елементи кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 1. КЗ. Оштећени у смислу члана 62. став 1. ЗКП, преузео је кривично гоњење против окривљеног због кривичног дела тешке телесне повреде, а дана 30.11.2011. године оштећени као тужилац извршио је преквалификацију кривичног дела, тако да је окривљеном стављено на терет извршење кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 1. КЗ.

Надаље, апелациони суд пресудом, на основу члана 355. тачка 1. ЗКП у вези члана 19. КЗ окривљеног ослободио је од оптужбе да је извршио кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 1. Кривичног законика.

Према одредби члана 197. став 1. ЗКП, када се донесе пресуда којом се окривљени ослобађа од оптужбе или којом се оптужба одбија, изрећи ће се у решењу односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 193. став 2. тачка 1. до 6. ЗКП, као и нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца, падају на терет буџетских средстава суда, а ставом 3. наведеног члана је прописано да приватни тужилац дужан је да накнади трошкове кривичног поступка из члана 193. став 2. тачка 1. до 6. и 8. овог законика, нужне издатке окривљеног, као и нужне издатке и награду његовог браниоца, ако је поступак завршен пресудом којом се окривљени ослобађа од оптужбе.

У конкретном случају апелациони суд пресудом одлучио је на основу члана 197. став 1. ЗКП да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, а по правноснажном решењу првостепеног суда, оштећени као приватни тужилац је обавезан на накнаду тих трошкова, али по налажењу Врховног касационог суда заузета становишта у наведеним одлукама погрешна су.

Ово са разлога што је, а како то из списка предмета произилази надлежни јавни тужилац дана 22.01.2009. године против окривљеног подигао оптужницу због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика, коју је заступао до 19.09.2011. године, када је одустао од гоњења за наведено кривично дело, а до 30.11.2011. године ту оптужницу заступао је оштећени као тужилац, то по налажењу Врховног касационог суда трошкови кривичног поступка за наведени период, а сходно одредби члана 197. став 1. ЗКП падају на терет буџетских средстава суда.

Надаље, од 30.11.2011. године, када је оштећени као тужилац извршио преквалификацију кривичног дела у кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 1. Кривичног законика, за које се гони по приватној тужби и оштећени као тужилац од тада поступа искључиво као приватни тужилац, то трошкови кривичног поступка до окончања истог падају на терет приватног тужиоца, а сходно члану 197. став 3. ЗКП.

Налазећи, стога да је захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца основан, те су наведеним одлукама учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 2. у вези члана 197. став 1. и 3. ЗКП, Врховни касациони суд је уважио захтев за заштиту законитости укинуо пресуду апелационог суда у односу на трошкове кривичног поступка као и решења основног суда у целости и предмет вратио апелационом суду на поновно одлучивање, у смислу члана 492. став 1. тачка 1. ЗКП („Службени гласник РС“, број 72/11 и 101/11).“

(Сентенца утврђена на седници Кривичног одељења 23. децембра 2013. године)